

İKTİDARIN KAYBEDECEĞİNİ YERİNDE GÖRDÜK

Geçtiğimiz hafta, **Doğu Anadolu**'nun bir bölümünde eşimle birlikte küçük bir gezi yaptık. Bu kapsamda; **Elazığ, Pertek, Tunceli, Ovacık, Nazımiye, Hozat, Çemişgezek, Başpınar, Kemaliye, Arapgir ve Keban**'ı ziyaret ederek **İstanbul**'a döndük. Dinlenme imkânı da bulduğumuz, her bakımdan çok yararlı bir gezi oldu.

Bu güzel yerlerin bir kısmına sekiz yıl önce, Ağustos 2014'de de gitmiştim. O zaman buralarda terör baskısı çok fazlaydı. Hatta **Tunceli**'den **Ovacık**'a **Munzur Vadisi**'nden giden tek kara yolunu Vali, Kaymakam ve Savcı dahil olmak üzere devletin memurları bile kullanamıyor, lojistik ihtiyaçlar ve intikaller havadan helikopterlerle yapılabiliyordu. Buna rağmen, biz bölgenin insanı da olmadığımız halde **Munzur Vadisinden Ovacık**'a intikal etme cesaretini o zaman gösterebilmiştik. 2014 itibarıyla iktidar göreve geleli yaklaşık 12 yıl olmuştu ama terör bu süre içinde azdıkça azmıştı. Halbuki 2002'de göreve geldiklerinde terör neredeyse bitirilmiş ve terör örgütü **PKK**'nın lideri de yakalanmıştı. İktidar ise doğru adımları atmak yerine yanlış işler yaparak bölgede terörü tekrar hortlatmıştı.

İşi ve Ailesi Olan Dağa Çıkıyor

Bugün bölgede alınan askeri ve polise tedbirlerle terör tehdidi oldukça azaltılmış durumda. Ama bu durumu uzun soluklu hale getirebilmek için siyaseten yapılması gereken şeyler de var. Bunların en başta geleni ekonomi olmalı. Ekonomik durumu yeterli, bir işi ve ailesi olan hiç kimse dağa çıkıyor. Mutlaka aklınıza geliyordur; "**Türkiye'nin başka bir yöresinde de ekonomik durumu yeterli olmayanlar dağa mı çıkıyor mu?**" diye. Cevap "**hayır**" ise, bu durumda problemin başka nedenleri de var demektir. Ama yine de en belirleyici unsur ekonomidir.

Ekonomik sorunlar için en çok kullanılan gerekçe emperyalizm ve dış güçler. Bu doğru olabilir ama bir dereceye kadar. Ülkeler birbirlerinden değer transferi yapabilmek için yani sömürebilmek için birbirlerini çözemedikleri sorunlar üzerinden istismar eder. Eğer siz ülke olarak sorunlarınızı çözemiyor ve sorun stoklarınız her geçen zaman diliminde artıyorsa; istismara açık alanlarınız artıyor ve giderek sömürüye açık hale geliyorsunuz demektir. Örneğin; demokrasi, insan hak ve özgürlükleri gibi...

Sorunlarınızı Çözmek Zorundasınız!

Türkiye'nin demokrasi, insan hak ve özgürlükleri seviyesi iyi durumda değil. Özellikle bu iktidar döneminde çok büyük bir aşınma yaşandı ve hala da yaşanıyor. **ABD** ve **AB** bu sorun alanımızı istismar ederek ülkemizi sıkıştırıyor, kullanıyor ve sömürüyor. Tabii ki biliyoruz **ABD**'nin **Türkiye**'de demokrasi peşinde olmadığını. Ama bu sorunu çözemese, ülkemizi bu sorun alanından istismar edecek ve ödün verdireceklerdir. Belli bir süre sonra tekrar tekrar istismar edecek, tekrar tekrar ödün verdireceklerdir. Kızarak ve suçlayarak değil, sorunlarınızı çözerek istismar ve sömürü alanlarınızı yok edebilirsiniz.

Ovacık, Tunceli'nin kuzeybatısında yer alan **Munzur Dağları**'nın güney eteklerinde kurulu olduğu ovanın adını almış. **Munzur Irmağı** da **Ovacık-Gözeler** mevkiinden doğuyor. Gerçekten görülmeye değer, çok güzel bir yer. Turizm açısından gelecek vadeli; yeter ki terör tehdidi olmasın, yatırım yapılsın. **Munzur**'un suyu içme suyu olarak harika! Bir kere tadarsanız, bir daha başkasını içmek istemezsiniz. Çok yaygın olmamakla birlikte **İstanbul**'da da bu suyu bulmanız mümkün, ama biraz pahalı.

Sürgün Edilen Aileler Var

Seyit Rıza (1863-1937) **Ovacık**'lı. Ama heykeli **Ovacık**'ta değil, **Tunceli**'de. Niçin böyle olduğunu sorduğumda; "**Seyit Rıza buralarda sevilmez ve harami olduğu bilinir**" dediler. **Dersim İsyanının** bastırılması sırasında yaşanan bazı travmalar üzerinden bölge insanının devlete karşı kıskırtılmak istendiği ise bir gerçek. Ayrıca, "**Seyit Rıza'nın torununun devlet ajanı diye PKK tarafından öldürüldüğünü**" de anlattılar. **Dersim İsyanı** bastırıldıktan sonra bu bölgeden **Türkiye**'nin başka yerlerine sürgün edilen aileler olmuş. Bu aileler, ağırlıklı olarak **Bursa, Konya, Balıkesir** ve **Manisa** gibi yerlere sürgün edilmişler.

Tabii ki ailelerin zorla evlerinden sökülüp başka yerlere sürgün edilmesi çok zor, acılı ve geleceğe yönelik travmalı bir karar. Ama her şeyi zamanın ruhunda değerlendirmek lazım. **Cumhuriyet** emekleme döneminde, yeni kurulmuş ve **Osmanlı**'dan gelen bir sorunu sonlandırmak istiyor. Bu sorunun ekonomik, tarihi ve sosyolojik yönlerinin olduğunu da bilmek ve bir sorunu askeri yöntemlerle çözmenin geleceğe yönelik başka sorunların tohumlanmasına neden olduğunu ve olacağını tarihin acı dolu sayfalarından ders almış olmak lazım.

Kamer Genç'i Ziyaret Etmemek Olmazdı

Hıdır Güneş, sürgün sırasında 7 yaşındaymış. **Tunceli**'nin **Ovacık İlçesi**'nin **Kızık Köyü**'nde, eşi, oğlu ve gelini ile birlikte yaşıyor ve hayvancılıkla uğraşıyorlar. Evinde ziyaret ettim, sürgün anılarını ve büyükleri tarafından kendisine anlatılanları dinledim. **Manisa-Akhisar**'a sürgün edilmişler ve sürgün edildikleri yerde kendilerine toprak verilmiş. Zor şeyler yaşamışlar, bu kesin. Ama devletin yaptığı yanlışlar kadar bölgenin yanlışlarından da bahsettiler. **Hıdır Güneş**'in evinin başköşesinde **Atatürk**'ün resmi var ve hürmeti çok büyük. Sürgün edilen bu ailelerin çocukları bugün yurdumuzun dört bir köşesinde iş insanı, üst rütbeli asker, diplomat, politikacı, milletvekili ve belediye başkanı olarak başarıyla görev yapıyorlar ve **Cumhuriyete** bağlılıkları tam.

Ziyaretim sırasında **Tunceli-Nazımiye**'ye gitmek istememin nedeni **Kamer Genç**'ti. Dostum, büyüğüm, dürüstlük ve yurtseverlik timsali olan bu değerli insanı yakından tanıyordum ve çok sayıda etkinliğe, panele ve konferansa beraber katılmıştık. **Türkiye**'nin her yerinde çok sevildiğine de yakınında şahitlik etmişim. Anıt mezarını özlemlerle ziyaret ettik. Ruhu şâd olsun.

Başbağlar Şehitliğini Ziyaret Ettik

Tunceli-Hozat'ı da görmek istedim, çünkü burası aynı zamanda **Prof. Dr. Ahmet Saltık**'ın memleketiydi. O da sevdiğim, yakından tanıdığım ve fikirlerine değer verdiğim yurtsever ve **Atatürkçü** bir insan. Özellikle salgın sürecinde öngörülerıyla ve alınması gerekli tedbirler konusunda söyledikleriyle halkın büyük takdirini kazanmıştı.

Kemaliye'ye giderken **Başpınar Köyü** yakınında bulunan **Başbağlar Şehitliğini** ziyaret ettik. Geçen yıl o acı günün sene-i devriyesi nedeni ile ziyaret ettiğim **Sivas**'ta 2 Temmuz 1993'de 33 insanımız yakılarak öldürülmüştü. Bu katliamdan üç gün sonra ise **Erzincan**'ın **Kemaliye İlçesi**'ne bağlı **Başbağlar**'da 33 insanımız katledildi. Hedef ülkemizde 33'e 33 mesajıyla yine mezhep çatışması çıkarmaktı. Ruhları şâd olsun.

Eğİnliler Siz Kemale Erdiniz

Fırat'ın kenarında bulunan **Kemaliye**, eski adıyla **Eğİn**, **Erzincan**'a bağlı bir ilçemiz ve mutlaka görülmeli. **Karanlık Kanyon**, **Kemaliye Evleri**, kuru dut ve cevizle yapılan padişah tatlısını üreten **Lökhane** ve **Şahin Tepesi** görmeye değer yerler arasında. İlçenin

adını **Atatürk** vermiş. 1922 yılında **Eğin** olarak anılan ilçe, **Kurtuluş Savaşı**'nda **Misak-ı Milli Derneği**'ni kurmuş ve **Atatürk**'e ne kadar bağlı olduklarını göstermek adına 500 atlı asker ile savaşa katılma isteklerini ifade eden bir telgraf göndermiş. **Atatürk** de cevaben "**Eğin**'liler! **Siz kemale ermiş insanlarsınız. Bu yüzden adımı size veriyorum!**" demiş ve ilçenin **Cumhuriyet** döneminde adı "**Kemaliye**" olarak değiştirilmiştir.

"Orada bir köy var uzakta

O köy bizim köyümüzdür

Gezmesek de tozmasak da

O köy bizim köyümüzdür"

Bu dizelerin sahibi şair **Ahmet Kutsi Tecer**'in köyü olan, **Kemaliye** merkezine 5 kilometre mesafede bulunan ve "**Çağlayan Su**" olarak da bilinen **Apçağa Köyü**'ne gittik. Güneş batarken akşam kahvenizi **Apçağa-Kaya Baş Mevkii**'nde tepeden **Fırat**'a ve vadiye bakarak içmenin ömrünüzü uzatabileceğini söyleyebilirim. Biz ise sütlacımızı yiyip kahvemizi içerken, yaklaşık 2 km mesafeden yürüyerek bizi görmeye gelen, sıkı bir takipçimiz olduğunu söyleyen **Sarıkonak Köyü Muhtarı Cengiz Soğukpınar** ile sohbet ettik. **İyi Parti Kemaliye İlçe Başkanı Gültekin Karadağ** da ailesiyle birlikte bizlere konukseverlik gösterenler arasındaydı.

Hıdır Abdal Sultan

Kemaliye'den **Arapgir**'e intikal ederken **Ocak Köyü**'ne uğradık. Bu köy **Erzincan**'ın **Kemaliye İlçesi**'ne bağlı, **Hıdır Abdal Sultan** tarafından kurulan, günümüze kadar 700 yıllık geçmişi olan, tarihi ve şirin bir köyümüz. Sakinleri ise **Alevi** inancına sahip **Türkmenler**. **Ocak Köyü**, **Hıdır Abdal Sultan Köyü** olarak da biliniyor. Burada bulunan **Hıdır Abdal Sultan**'ın türbesi, her yıl binlerce insan tarafından ziyaret ediliyor. **Hıdır Abdal Sultan**'ın, **Karaca Ahmet Sultan**'ın evladı, **Ahmet Yesevi** ve **Hacı Bektaş** yolunda giden erenlerden olduğu ve buraya yerleştiği biliniyor.

Köyde yok yok! Çok modern bir kütüphanesi, müzesi, konferans salonu ve etkinlik düzenlemek için bir de açık hava sahnesi var. Kadınlar yaşamın içinde yer alıyor, itilip kakılmıyor. Köyde hem **Cem Evi** hem de **Cami** var. **Cami**'yi **Sünni** misafirler için yaptırmışlar. Kendileri ibadetlerini **Cem Evi**'nde yapıyorlar. Sekiz yıl önce buraya geldiğimde köyün muhtarı **Ali Gürer**'di. Yeni seçilen muhtar **Hüseyin Tamer**'i de ter içinde, ırgat gibi köyü için çalışırken bulduk. Ayrıca, bu ziyaret esnasında, tatil nedeniyle köyünde bulunan **Prof. Dr. Ali Yaman**'la da tanıştık. Kendisi 2002-2005 yılları arasında **Kazakistan**'da bulunan **Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi**'nde öğretim üyesi yapmış ve **Aleviliğin** tarihsel kökenleri konusunda **Türkistan**'da araştırmalar yapmış. **Ali Yaman** ile yaptığımız sohbet benim için oldukça ufuk açıcı oldu.

İktidar Kürt Açılımı Yapsa Ne Olur?

Dönüş yolunda önce **Arapgir**'a uğradık, yazılarımızın ve televizyon programlarımızın sıkı takipçisi olan **Yaşar Usta**'nın **Bahçeli Şan Lokantası**'nda yemeğimizi yedik. Eğer buraya gelerseniz, tercihiniz kavurma veya tandır olmalı. **Elazığ**'da sosyal medyadan bizi takip eden ve davet eden, oraya vardığımızda aile olarak tam tekmil karşılayan **Mehmet Kesen**'in **Ehil Künefe Salonu**'nda da tatlılarımızı yedik.

Daha sonra **Elazığ**'da esnafı dolaştık, durumları hakkında bilgi aldık ve yaklaşan seçimler için tercihlerini öğrendik. **AKP**'nin çok güçlü olduğu yerlerden biri **Elazığ**. Çünkü milli ve dini hassasiyetlerin yüksek olduğu bir yer. **AKP** bugüne kadar gerçekte dini ve milli değerlerle uzaktan yakından ilgisi olmadığı halde bu değerleri ve hassasiyetleri istismar ederek ve köpürterek oy almış ve yine almayı planlıyor. Ama bu sefer durum farklı! Ekonomik iflas bölgeyi vurmuş durumda. Yine birinci parti çıkmayı başarsa bile çok oy kaybedeceği kesin. Şimdiden haber vereyim; gidiciler! Bu gezim sırasında **HDP** seçmenleriyle de konuştum. “İktidar yine Kürt açılımı yapsa, **Öcalan**'ı dışarıya çıkarsa ne olur, karşılık bulur mu?” dedim. Yanıt çok net ve tepkiliydi; “Artık yetmez, **Öcalan**'ı seçim meydanlarında konuşursalar dahi fayda etmez. **Erdoğan'a oy verin diyen birisi, kim olursa olsun kendini siyaseten bitirir!**” dediler.

Teşekkür Ediyorum

Ülkemin her yanında bu kadar iyi tanındığımı, okunduğumu ve izlendiğimi bilmiyordum. Bu gezi gerçekten öğreticiliği, ders vericiliği yanında büyük bir keyif de oldu benim için. Daha çok şey yazabilirim. Çok köy dolaştım, köylülerle ve bölgenin insanlarıyla sohbet ettim. Karşılaştığım, güler yüzünü benden esirgemeyen, fikirlerini ve değerlendirmelerini benimle paylaşan herkese çok teşekkür ediyorum. Tabii ki herkesin adını buraya yazamadım. Köşemizin boyutlarını bir hayli aşardı. Bu gezinin planlanmasında ve rehberliğinde dostum **Yaşar Okşaroğlu**'na ve **Kıl Ailesine** şükranlarımı sunarım.

Prof. Dr. Ali Yaman'ın **La Kitap Yayınları**'ndan çıkan “**Şah-ı Merdan'a Talip Olanlar: Kızılbaşlar Aleviler Bektaşiler**” adlı kitabını okumanızı tavsiye ediyorum.

Türker Ertürk